

Bosna i Hercegovina gradi inkluzivni nadzor nad sigurnošću (BIHOS)

Jačanje demokratskog upravljanja sektorom sigurnosti kroz investicije u kapacitete, jačanje saradnje i promoviranje kulture nadzora u BiH.

BIHOS sastanak na nivou BiH i laboratorija za **analysis**

Dezinformacije i analitika – Unapređenje znanja parlamenata u Bosni i Hercegovini

26-27. juni 2025.

Konjic, Bosna i Hercegovina

Lokacija: Garden City Hotel, Konjic

Radni jezici: B/H/S i engleski (*osiguran simultani prijevod*)

Šta:

Ovaj sastanak povezuje dva pitanja. Prvo, bavi se dezinformacijama, konkretnije, FIMI-em – stranom manipulacijom informacijama i uplitanjem - kao prijetnjom ljudima, institucijama i zemljama. Drugo, na njemu će se raspravljati o načinu na koji parlamenti (na državnom i entitetskom nivou) u Bosni i Hercegovini (BiH) postupaju s informacijama. Na ovom sastanku govorit ćemo o:

- Konceptu FIMI-a i njegovom utjecaju na parlamente
- Načinu na koji parlamenti razvijaju i upravljaju informacijama
- Opcijama za unapređenje parlamentarnog nadzora nad sektorom sigurnosti

Ko:

Parlamentarno osoblje i predstavnici civilnog društva (nevladine organizacije, *think tankovi* i istraživački novinari) iz cijele Bosne i Hercegovine.

Zašto:

Dezinformacije/FIMI su asimetrična prijetnja koja brzo postaje ozbiljna i teško ju je prepoznati i suzbiti. Nekoliko evropskih zemalja već je postalo žrtvom dezinformacijskih kampanja, na primjer, tokom izbornih kampanja. FIMI također često ide ruku pod ruku s drugim prijetnjama kao što su prijetnje *cyber* sigurnosti ili dostignuća poput umjetne inteligencije. Parlamenti su posebno ranjivi na dezinformacije jer su primarni kanal između informacija i javnih stavova s jedne strane, i politike (u proceduralnom i funkcionalnom značenju) s druge strane.

Kako:

Tokom prvog dana sastanka na nivou BiH naglasak je na obuci i prijenosu znanja. Tokom drugog dana, učesnici zajednički razvijaju ideje za parlamente u BiH u laboratoriji **analysis** (*Analysis Lab*).

Ishod:

- Učesnici razumiju proces unapređenja znanja u parlamentu.
- Učesnici razumiju koncept FIMI-a i prepoznaju signale dezinformacija.
- Skup ideja za jačanje parlamentarnog nadzora u BiH.

Bosna i Hercegovina gradi inkluzivni nadzor nad sigurnošću (BIHOS)

Jačanje demokratskog upravljanja sektorom sigurnosti kroz investicije u kapacitete, jačanje saradnje i promoviranje kulture nadzora u BiH.

ČETVRTAK, 26. JUNI 2025.	
10.30 – 11.00	Dolazak učesnika i prijava u hotelu. Kafa dobrodošlice
11.15 – 11.30	Pozdravni govori <ul style="list-style-type: none"> • Merijn Hartog, direktor, CESS, Nizozemska • Benjamin Plevljak, generalni sekretar, CSS, Bosna i Hercegovina • Prof.dr Duško Vejnović, predsjednik EDC, Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina
11.30 – 12.30	Znanje parlamenta <p><i>Moderator:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jos Boonstra, viši istraživač, CESS, Nizozemska <p><i>Na ovoj sesiji učesnici raspravljaju o tome kako parlamenti upravljaju informacijama. Koji su glavni izvori informacija i koji su rizici i mogućnosti korištenja određenih izvora? Na ovoj sesiji također razvijamo koncept kako bi mogla izgledati istraživačko-analitička jedinica u parlamentu.</i></p>
12.30 – 13.00	FIMI izazov <p><i>Moderator:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kateryna Pavlova, operativna direktorica, CRISP, Njemačka <p><i>Na ovoj sesiji prije i poslije ručka fokus je na konceptu FIMI-a – strana manipulacija informacijama i uplitanje. Raspravljamo o stvarnim slučajevima u kojima su ljudi i institucije bili pogođeni dezinformacijama. Učesnici istražuju mehanizme koji stoje iza FIMI-a i uče prepoznati signale manipulacije i uplitanja.</i></p>
13.00 – 14.00	<i>Ručak</i>
14.00 – 15.30	FIMI izazov (nastavak) <ul style="list-style-type: none"> • Kateryna Pavlova, CRISP
15.30 – 16.00	<i>Pauza za kafu</i>
16.00 – 17.30	Studije slučaja: Sjeverna Makedonija i Bosna i Hercegovina <p><i>Uvod:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aleksandra Jovevska Gjorgjevikj, direktorica Centra za parlamentarnu podršku i demokratizaciju, IDSCS, Sjeverna Makedonija

Bosna i Hercegovina gradi inkluzivni nadzor nad sigurnošću (BIHOS)

Jačanje demokratskog upravljanja sektorom sigurnosti kroz investicije u kapacitete, jačanje saradnje i promoviranje kulture nadzora u BiH.

	<p><i>Na ovoj sesiji razmatramo sličnosti i razlike između iskustva BiH i Sjeverne Makedonije u dva aspekta – prvo, način na koji parlamenti razvijaju i upravljaju svojim informacijama, i drugo, kako se nose s FIMI-em.</i></p>
--	--

PETAK, 27. JUNI 2025.	
09.30 – 10.00	<p>Rekapitulacija jučerašnjih sesija i ključne poruke</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jos Boonstra, CESS
10.00 – 11.30	<p>Unapređenje parlamentarnog nadzora: Analysis Lab</p> <p><i>Facilitator:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Merijn Hartog, CESS
11.30 – 12.00	<i>Pauza za kafu</i>
12.00 – 13.00	<p>Unapređenje parlamentarnog nadzora Analysis Lab (nastavak)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Merijn Hartog, CESS
13.00 – 13.15	<p>Zaključak i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Merijn Hartog, CESS
13.15 – 14.15	<i>Ručak</i>
14.30	Odlazak učesnika